

Siaradwyr

Dr Jenny Poskitt

Dr Jennifer Farrar

Jennifer Farrar 0:00

Helo, Jenny, diolch o galon i chi am ymuno â mi heddiw am drafodaeth sy'n gyfle gwych i ni gael cipolwg pwysig iawn gennyh chi fel arbenigwr rhyngwladol ar y cwricwlwm ac asesu a diwygio'r rhain o'ch rhan chi o'r byd. Felly, Jenny, rydych chi'n athro cydymaith yn y Sefydliad Addysg ym Mhrifysgol Massey, rydych chi'n eistedd yng Ngholeg y Dyniaethau a'r Gwyddorau Cymdeithasol. Tybed a allech chi efallai gyflwyno eich hun i ni, a sôn am eich rôl, ac efallai ychydig am eich diddordebau ymchwil pe byddai hynny'n iawn.

Jenny Poskitt 0:40

Diolch i chi, Jennifer, ac edrychwch, helo, wrandawyr. Mae'n ffrainc bod yma. Dechreuodd fy ngyrfa fel athrawes gynradd. Mewn gwirionedd, dyrannwyd i mi yr hyn rydyn ni'n ei alw'n fynedfa newydd, rwy'n credu eich bod chi'n ei galw'n... Rydw i wedi anghofio. Dyma'r flwyddyn fynediad - blwyddyn gyntaf y feithrinfa. Felly tyfais o'r, cefais secondiad yn fy mhedwaredd flwyddyn o addysgu pan oeddwn i mewn gwirionedd yn gwneud fy ngradd meistr yn rhan-amser i weithio ar brosiect ymchwil am 18 mis, a oedd yn cynnwys ymgynghori â grwpiau cymunedol amrywiol. Ac o hynny, mewn gwirionedd, y dechreuodd llawer o fy niddordeb mewn cydweithredu a chyfathrebu, ac o'r cyfle hwnnw cefais fy annog, fel petai, i ymgeisio am swydd ym Massey - Prifysgol Massey - y mae ei phrif gampws wedi'i leoli yn Palmerston North. Y 3 campws mewn gwirionedd yw 3 yn Ynys y Gogledd, campws North Auckland Albany lle mae un dros 2, ac yn ein prifddinas, Wellington. Felly, wrth i ni ei gael, rydym yn adnabyddus am raglen bellter mawr, hefyd.

Beth bynnag, mae fy rôl ers bod ym Massey yn amlwg yn academiaidd, felly fel ymchwilydd, athro yn gwneud dinasyddiaeth academiaidd neu wasanaeth ar wahanol bwyllgorau ac ati. Ond ers dyddiau cynnar y prosiect secondio hwnnw roeddwn yn rhan o gwpl o brosiectau

addysg weinyddol. Ac mewn gwirionedd, wrth edrych yn ôl dros fy ngyrfa, rwyf wedi parhau â hynny trwy amrywiol Weinyddiaeth Addysg a hefyd ein hawdurdod cymwysterau yn Seland Newydd. Rwy'n gwasanaethu ar grŵp technolegol byd-eang o asesu sy'n goruchwyllo'r arholiadau ysgoloriaeth, sef ein harian mawr, neu mae gennym gymhwyster NCA, a'r ysgoloriaethau ar gyfer y myfyrwyr mwyaf galluog. Rwyf hefyd yn aelod o'r Rural New Zealand College of General Practitioners' Educational Advisory Group. A'r pwynt ar gyfer sôn am y rhain yw, rydw i mor angerddol am wneud y gorau i ddysgwyr a myfyrwyr a fy niddordeb gwirioneddol mewn addysg, asesu, dysgu proffesiynol, arweinyddiaeth addysgol ac felly mae'n ymwneud â chyfathrebu, lledaenu'r neges, os hoffech chi ar draws hynny, ond dysgu o brofiadau gwahanol bobl i geisio gweld sut y gallwn wella pethau.

Fy rôl bresennol yw, rwyf wedi cael fy secondio i bwynt 7 o'r Sefydliad Addysg i swyddfa'r Dirprwy Is-ganghellor, a theitl y swydd yw cyfarwyddwr prosiectau coleg sy'n golygu fy mod yn arwain prosiectau lle mae'r, sy'n taro tuag at y, wel, yn cefnogi cyfeiriad strategol y brifysgol. Felly gallai rhai ohonyn nhw fod ychydig yn fwy - yr hyn y gallech chi ei alw'n gyffredin - o ran iechyd a diogelwch, ond mae eraill yn fwy, ac rydych chi'n gwybod, er enghraifft, lle mae symudiad mawr ar hyn o bryd yn Seland Newydd, tuag at sut rydyn ni'n delio â deallusrwydd artiffisial. Felly byddaf yn arwain ychydig ar hynny gyda phrosiectau ategol sy'n helpu staff i gysylltu addysgu ac asesu ymchwil ar gyfer islawr y myfyrwyr sydd... ac, wyddoch chi, yn bersonol, rydym yn briod - mae gennym 3 o bobl ifanc maent yn amrywio mewn oedran, gyda'r hynaf yn 27 a'r ieuengaf yn 18. Felly rydw i hefyd wedi bod yn rhiant yn y system, yr holl ffordd drwodd, ac rydych chi'n gwybod ein bod ni wedi cael un myfyriwr graddedig o'r brifysgol, ac mae'r ieuengaf wedi dechrau ei flwyddyn gyntaf yn y brifysgol. Felly rydyn ni'n gwisgo sawl het.

Jennifer Farrar 4:09

Diolch. Maen nhw'n wych, trosolwg hyfryd. Diolch yn fawr, ac mor bwysig. Rwy'n credu, i dynnu sylw at y nifer o wahanol fewnwelediadau sydd gennych o ran gweithio ar lefel y llywodraeth, o fewn lefel yr ystafell ddosbarth, ac yna hefyd fel math gwahanol o randdeiliad fel rhiant o fewn y system. Felly, diolch.

Felly, rydych chi wedi sôn am eich diddordeb mewn asesu, dysgu proffesiynol bod llawer o'ch ymchwil yn edrych ar bwysigrwydd perthnasoedd, cyfathrebu a chydweithio, a dyna un o'r pethau rwy'n gobeithio y bydd yn deillio o sgwrs heddiw. Ond wrth feddwl am y diwygiadau rydych chi wedi'u goruchwyllo ac rydych chi wedi bod, rydych chi wedi gweithio drwyddynt a byw drwyddynt fel athro ac academydd yn Seland Newydd, ac yna'n gobeithio y gallwn gymryd rhai o'r mewnwelediadau hynny a rhoi goleuni ar y diwygiadau presennol sydd ar y gweill yng Nghymru a meddwl am rai o'r gwersi y gallem efallai eu cymryd gan gydweithwyr yn Seland Newydd o ran eu profiad i helpu cydweithwyr yng Nghymru i wneud synnwyr o'r sefyllfa bresennol.

Tybed efallai y gallech chi ddechrau trwy ddweud ychydig wrthym am gyd-destun addysg lle rydych chi yn Seland Newydd. Efallai sut y byddech chi'n disgrifio'r cwricwlwm - ei nodweddion ac egwyddorion allweddol. Dim ond yn fyr, os gwelwch yn dda.

Jenny Poskitt 5:18

Ie, diolch. Felly ar hyn o bryd, mae cwricwlwm Seland Newydd wedi bod ar waith ers 2007, ac mae'n cael adnewyddiad mawr y byddaf yn siarad amdano cyn bo hir. Ond am y tro, ysgrifennwyd yr un presennol yn 2007, ac mae'n seiliedig ar gael gweledigaeth o ddysgwyr gydol oes a hyd oes, ac yn amlwg pawb sy'n ceisio bod mor alluog ag y gallant, a gallu dysgu ac asesu. Ond mae hefyd yn cael ei ystyried fel bod y weledigaeth honno, gwerthoedd gwerthfawrogi dysgwr a chysylltu â chymwyseddau allweddol, er enghraifft, meddwl, gweithio, gweithio'n annibynnol, gallu gweithio gydag eraill yn y meysydd dysgu, neu, efallai y byddwch yn eu hadnabod fel y pynciau, a'r un peth â chi, yr wyf yn goruchwyllo. Felly mae'n fframwaith arweiniol cenedlaethol. Ac mae'n debyg mai'r hyn sy'n wahanol yn Seland Newydd yw bod gennym system lle bydd gan y weinidogaeth gwricwlwm, ac mae'n fframwaith arweiniol. Ond mae ysgolion, mewn model hunan-lywodraethol sydd gennym, yn gallu ei ddehongli ac ymateb i'r cyd-destun lleol. Cyn belled â'u bod yn ymgynghori â'r gymuned leol, ac weithiau trwy fwrdd yr ymddiriedolwyr, ond disgwylir iddo fod yn fwy na hynny, i gyfathrebu â'r rhiant-gorff a sefydliadau lleol a grwpiau cymunedol i addasu pynciau, y ffordd y maent yn rhoi'r pwyslais ar bynciau neu sgiliau.

Felly gallai ychydig o enghraifft fod, wyddoch chi, os ydych chi'n byw ger ardal fynyddig, efallai bod eich rhaglen chwaraeon a ffitrwydd ychydig yn fwy wedi'i hanelu at addysg awyr agored, ac, er enghraifft, dysgu sgïo, ond os ydych chi wedi eich lleoli ger y cefnfor neu ger llyn, yna efallai y byddwch chi'n canolbwyntio ychydig mwy ar nofio a hwylio, syrffio achub bywyd, y mathau hynny o sgiliau. Felly dyna rydyn ni'n ei adnabod fel y cwricwlwm lleoledig, fel y gallai fod yn wahanol i'ch profiad chi lle gall pobl gael y rhyddid i ddehongli - mae disgwyl iddyn nhw gwmpasu'r un cysyniadau allweddol, os hoffech chi, ond dehongli hyn mewn ffyrdd sy'n gweddu i'r ardal leol.

Ond mae gennym gwricwlwm arall hefyd - Te Marautanga - sef dogfen gwricwlwm ar gyfer ysgolion cyfrwng Kura a Māori, a'r gwahaniaeth yw ei fod yn cynnal hunaniaeth ddiwylliannol a threftadaeth mewn dysgwyr fel bod myfyrwyr mewn ysgolion aml-gyfrwng, lle mae'r iaith hyfforddi naill ai'n Te Reo Māori yn unig neu'n bennaf, ac felly'r bwriad yno yw y gallant gymryd rhan a deall mwy am dreftadaeth ddiwylliannol y byd Māori, ac eirioli'r farn fyd-eang honno ac, yn arbennig, cael llwyddiant fel Māori, a'r hyn a ystyrir yn bwysig mewn Cymdeithas Māori. Felly, er enghraifft, un o'r gwahaniaethau allweddol yw cael eich ystyried fel grŵp yn hytrach nag fel unigolyn, trwy eich rhan chi yn y grŵp a pharchu eraill a chyflawni, wyddoch chi, os ydych chi'n hoffi rhwymedigaethau cymdeithasol. Felly byddai hynny'n ddisgrifiad syml iawn ohono.

Felly mae'n debyg bod hynny'n ddigon o'r trosolwg. Er mae gennym addysg orfodol o 6 oed i 16 oed, ond mae'r rhan fwyaf o bobl yn cofrestru eu plant yn yr ysgol yn 5 oed yn Seland Newydd. Gallwch chi wneud hynny. Mae'n orfodol yn chwech oed, ond mae'r rhan fwyaf yn ei wneud yn 5 oed. Cyn hynny, mae yna opsiynau plentyndod cynnar ac mae hynny o dan gwricwlwm arall o'r enw Te Whāriki, ac yna mae myfyrwyr yn mynd o hynny i'r ysgol gynradd, sy'n mynd o 5 oed yn y bôn i oddeutu 10/11 oed. Yna mae ychydig o amrywiad, ond fel arfer maent wedyn yn mynd i 2 flynedd o ysgol ganolradd, ac yna ymlaen i'r ysgol uwchradd, sydd fel arfer o thua 13 oed hyd at 18 ar gyfer y rhai sy'n gwneud y blynyddoedd ychwanegol hynny. Ac rwy'n dweud bod ychydig bach o amrywiaeth o gwmpas y blynyddoedd canol, oherwydd, fel mewn rhannau o'r Alban, mae gennym lawer o ysgolion yn yr ardaloedd gwledig, ac felly mae rhai ohonyn nhw'n mynd y tu hwnt i flwyddyn 6 i flwyddyn 8, felly maen nhw'n mynd o'r cynradd i'r uwchradd. Ac mewn ardaloedd anghysbell gwledig iawn mae gennym yr hyn a elwir yn ysgolion ardal, lle gall myfyrwyr

ddechrau yn 5 oed a gadael yr ysgol honno yn 18 oed. Mae'n cwmpasu'r cwricwlwm cywir, cyfan. Felly mae'n ychydig o amrywiaeth. Diolch.

Jennifer Farrar 10:04

Diolch. Pan gyrhaeddwch y cyfnod uwchradd, y plant hŷn, mae arholiadau cyfnod uwch ar y diwedd. Hynny yw, sut mae asesu yn edrych ar yr adeg honno ym mywyd yr ysgol?

Jenny Poskitt 10:14

Ie, ysgol uwchradd. Felly mae tystysgrif genedlaethol o gyflawniad addysgol, ac mae hynny fel arfer yn cychwyn ym mlwyddyn 1 - felly i lawer o fyfyrwyr, mae oddeutu 15 oed. Felly yn gyffredinol, mae'n cael ei ystyried yn 5 mlynedd o addysg ysgol uwchradd. Felly mae'r blynyddoedd cyntaf, blynyddoedd 9 a 10 yn addysg fwy cyffredinol fel arfer - math cyffredinol o baratoi ar gyfer mynd ymlaen i'r 3 blynedd diwethaf lle mae'r cymhwyster. Felly, mae'r flwyddyn gyntaf, lefel un o'r pethau cenedlaethol a chyflawniad addysgol, yn lefel mynediad, os hoffech chi. Ac mae rhai ysgolion wedi cymryd hynny o ddifrif o ran paratoi ar ei gyfer, oherwydd lefel 2 a lefel 3 sy'n fwy uchel. Lefel 2 - mae'n golygu y gallwch, ar yr amod eich bod yn bodloni safonau penodol ynddo, eich bod yn cael mynediad i'r brifysgol ohoni, a bod llawer o fynediad i gyrsiau prifysgol yn seiliedig ar lefel y perfformiad ynddi. Felly, er bod gan y myfyrwyr yn ein system 3 chategori sef Cyflawni, yr hyn y byddech chi'n ei adnabod fel pas, Teilyngdod y byddem fel arall yn meddwl amdano fel oddeutu gradd B, ac yna Rhagoriaeth, felly yr A/A+. Felly mae cael E yn Seland Newydd mewn gwirionedd yn dda iawn, nid yw'n fethiant, mae'n rhagoriaeth. Ond lefel, felly mae lefel 2, felly mae pobl yn aml yn gadael yr ysgol gyda hynny, ac yna maen nhw wedi gadael gydag o leiaf rhywfaint o gymhwyster.

A'r peth diddorol am yr NCA yw, mae ganddo 2 elfen yr wyf yn credu y byddwch yn ystyried i fod yn ddiddorol. Bod cryn gyfran ohono yn cael ei asesu'n fewnol a bod athrawon yn cael eu hyfforddi, os hoffech chi, gyda rhywfaint o gymedroli. Maent hefyd yn cael arweiniad, safonau arweiniol i asesu yn eu herbyn, ac mae eu canlyniadau yn cael eu cymedroli gan gorff allanol o'r enw NZQA, Awdurdod Cymwysterau Seland Newydd. Mae yna swyddogion

cyswllt ysgolion sy'n arwain athrawon ynddo, ac mae llawer o ddysgu proffesiynol ar-lein a gweithdai eraill wedi'u trefnu i'w harwain yn hynny o beth. Ac yna mae arholiadau allanol a'r rheini yw, yn nodweddiadol, yr arholiadau 2-3 awr mwy traddodiadol hynny, wyddoch chi. Gall myfyrwyr ddewis faint o safonau maent yn sefyll ynddynt, felly efallai y bydd rhai myfyrwyr yn sefyll un neu ddau yn unig, ac yna bydd eraill yn sefyll tair neu bedair safon allanol. Mae yna feysydd pwnc, er enghraifft, nad oes ganddynt arholiadau, felly mae gan bynciau fel eich celfyddydau perfformio ffolder gwaith. Ac felly maen nhw'n fwy seiliedig ar bortffolio. Mae lefel 3 yn golygu bod gan bobl fwy o ddyfnder a meysydd cwricwlwm, ac fel arfer mae angen cymwysterau lefel 3 penodol arnynt, neu lwyddiannau, os hoffech chi gael lle ar gyrsiau prifysgol penodol.

Bydd gennym hefyd, i'r rhai mwyaf galluog, gyfleoedd i sefyll arholiadau ysgoloriaeth, ac mae'r rheini nid yn unig â rhywfaint o werth ariannol i helpu gyda ffioedd trwy unrhyw astudiaeth drydyddol yn Seland Newydd, ond hefyd yn dod ag ychydig o fri, yn enwedig y premiere uchaf, a'r un uchaf go iawn yw gwobr y Prif Weinidog sy'n mynd i un myfyriwr. Nawr, fel arfer mae enillwyr y prif wobrau hynny ac Enillwyr Gwobrau'r Prif Weinidog, yn mynd i'ch prifysgolion yn y DU neu i'r Unol Daleithiau. Wyddoch chi, efallai y byddan nhw'n mynd i Gaergrawnt, ac maen nhw'n mynd i Brifysgol Duke.

Ond cyn lefel un NCA, mae'r asesiadau i gyd wedi'u lleoli mewn ysgolion ac mae llawer ohonynt yn cael eu gwneud gan athrawon, trwy ddyfarniadau athrawon ac asesiadau ffurfiol. Ond mae gennym rywfaint o brawf safonedig cenedlaethol sy'n cael ei redeg gan ein New Zealand Council for Educational Research, ac mae gan ysgolion ddewis a ydyn nhw'n cymryd rhan ynddynt ai peidio. Fe'u defnyddir yn aml i gadarnhau dyfarniadau o asesiadau eraill, ond fe'u defnyddir hefyd gan y weinidogaeth i benderfynu, wyddoch chi, dyrannu adnoddau, ond hefyd ble y gallai fod angen iddynt roi mwy o ddysgu proffesiynol i mewn er enghraifft, llythrennedd, mathemateg, y math hwnnw o beth.

Jennifer Farrar 14:28

Mae hynny'n ddiddorol bod profion safonedig cenedlaethol, ond maen nhw'n ddewisol - y gall ysgolion optio i mewn ac allan ohonyn nhw. Iawn, diddorol. Diolch am y trosolwg

hwnnw. Fe wnaethoch sôn fod set newydd o ddiwygiadau yn Seland Newydd ar hyn o bryd. Felly tybed a allech siarad â ni drwy'r math o ddiwygio - y math o newid - sydd ar y gorwel.

Jenny Poskitt 14:47

Ie, diolch. Gallaf. Felly rydym ar hyn o bryd yn cael adnewyddiad sylweddol y disgwylir iddo gael ei weithredu'n llawn yn 2026. Felly mae yna, mae rhywfaint ohono yn dal i fod yn y cyfnod trafod a chynllunio, ac mae rhywfaint ohono'n barod i'w weithredu.

Felly y rhai cyntaf oddi ar y bloc, fel y dywedwn yn Seland Newydd, hanesion Seland Newydd, felly i ddweud, oherwydd yn Seland Newydd, mae gennym gytundeb - Cytundeb Waitangi - a lofnodwyd yn 1840. Felly, yna, yn y bôn i chi, mae'n deall bod yna bartneriaeth rhwng y Tangata Whenua, wyddoch chi, pobl y tir a Chytundeb Tangata - pobl sydd wedi llofnodi'r cytundeb, felly'r llall. Ac felly, y cyhoeddiad wedyn yw cael parch at ei gilydd ac anrhydeddu credoau diwylliannol a ffyrdd Māori.

Heb roi hanes mawr i chi serch hynny, bu pryderon. Er bod Seland Newydd wedi gwneud yn well na llawer o wledydd eraill, bu pryderon o hyd o wladychu lle nad yw hawliau'r bobl Māori bob amser wedi cael eu hanrhydeddu a'u parchu. Felly mae hynny'n cael ei ymgorffori mewn gwirionedd trwy adnewyddu'r cwricwlwm. Felly mae yna rai newidiadau mawr. Felly mae un yn ymgorffori Tao Māori sef byd Māori, un yw gwybodaeth Māori, a'r llall yw arferion ac iaith Māori. Felly mae gwir ymgorfforiad o'r credoau diwylliannol hynny, barn y byd a gwerthfawrogi gwybodaeth Māori trwy'r holl feysydd pwnc a'r cwricwlwm. Ac felly mae hynny'n beth mawr sydd ar y gweill ar hyn o bryd.

Mae hefyd yn canolbwyntio ar, felly 3 phwynt mawr arall. Canolbwyntio ar ddysgu na ellir ei adael i siawns. Felly mae'n gwneud yn gliriach fyth y cysyniadau pwysig, wyddoch chi, y gallai'r rhai yng Nghymru feddwl amdano fel cysyniadau trothwy. Ond cysyniadau pwysig a blociau adeiladu pob cwricwlwm a maes pwnc. Ac yn gysylltiedig hefyd â'r trydydd un hwnnw yw bod symudiad at ddatblygu'r hyn a elwir ar hyn o bryd yn fodolau ymarfer cyffredin, a'r bwriad yw ymdrechu i sicrhau mwy o gysondeb ac addysgu a dysgu o ansawdd. Mae gan Seland Newydd ychydig o hanes o amrywiad mewn ysgolion ac ar draws ysgolion o

ran ansawdd a chyflawniad llwyddiannus. Felly, er enghraifft, mewn llythrennedd, mae'r Weinyddiaeth wedi bod yn tynnu ar wybodaeth arbenigwyr llythrennedd, wyddoch chi, ymchwilwyr, yn rhyngwladol ac yn genedlaethol, darparwyr dysgu a datblygu proffesiynol, athrawon arbenigol i roi cyngor ar dystiolaeth a dulliau gwybodus y gwyddys eu bod yn gwneud y gwahaniaeth hwnnw i gynyddu dysgu a pherfformiad myfyrwyr, yn enwedig ar gyfer myfyrwyr sydd wedi bod dan anfantais draddodiadol neu sydd wedi cael trafferth gyda dysgu. Felly mae bwriad i geisio edrych ar beth yw'r arfer gorau a'r dystiolaeth orau yma i arwain athrawon a rhoi cyfarwyddyd effeithiol yno. Ac felly rydym yn gweld, ers hynny, yn sicr mae'r llythrennedd newydd gael ei ddatblygu ac ar fin cael ei amlygu, os hoffech chi, mae'r hanesion yn barod i fynd allan mewn ysgolion uwchradd, ond mae'r meysydd cwricwlwm eraill yn cael eu datblygu.

Mae'r newid mawr arall yn edrych ar gynnydd dysgu eang dros amser yr addysg orfodol, ac mewn gwirionedd maent yn ceisio sicrhau bod athrawon, dysgwyr a rhieni yn gallu deall sut mae cynnydd yn edrych a beth i'w ddisgwyl dros amser. A'r pumed pwynt yw cael bwriadau gwell a gwell aliniad a phontio rhwng plentyndod cynnar, ysgol gynradd, ysgol uwchradd, ac yn ddelfrydol i mewn i addysg drydyddol. Oherwydd y soniais yn flaenorol, roedd y Te Whāriki a'r plentyndod cynnar, sef system wehyddu gwybodaeth ac yn seiliedig ar ddysgu o chwarae, ac ychydig mwy ar y plentyn cyfan, a llawer o ryngweithio a thrafod gyda rhieni a theulu. Felly'r bwriad yw cael trawsnewidiadau llyfnach o blant cynnar i gynradd/uwchradd.

A beth sy'n ddiddorol yn Seland Newydd, ac nid wyf yn gwybod pa mor unigryw ydyw - mae'r Weinyddiaeth Addysg a'r asiantaethau addysgol eraill yn dda iawn am gyfathrebu cydweithredu ar draws y sector. Felly, o dan y newid hwn sy'n digwydd, mae'r adnewyddiad hwn yn grŵp o'r enw'r Curriculum Voices Group, ac mae ganddo tua 60 o aelodau ynddo, ac mae cynrychiolwyr arno ar draws y bwrdd. Felly rydw i yno fel ymchwilydd o brifysgol, yn hollol oherwydd fy mhrofiad, asesu ac amrywiol brosiectau rydw i arnyn nhw. Ond mae yna bobl, er enghraifft, o Gymdeithas y Byddar, y gymuned fyddar, pobl o ieuencid yr enfys o amlwg ar draws y gwahanol feysydd cwricwlwm, yr arbenigwyr pwnc. Mae yna ddarparwyr dysgu proffesiynol, mae yna benaethiaid, undebau a gynrychiolir o'r undebau athrawon yno. Mae yna grŵp ieuencid ar gyfer cynghori, ar gyfer rhoi cyngor. Felly'r bwriad yw cael pobl ar draws y sector,

gyda Hi yn y weinidogaeth - hi yw'r meddwl diweddaraf. Ac mae'r bobl hynny yn y grwpiau, wyddoch chi, yn trafod hynny, yn myfyrio arno ac yn rhoi adborth. Felly mae'n fodel ailadroddol iawn, os hoffech chi. A'r hyn sydd wedi bod yn llwyddiannus gydag unrhyw un o'r diwygiadau rydyn ni wedi'u gwneud yw pan gymerir amser i ymgynghori a chynnwys y sector yn benodol, y bobl sydd mewn gwirionedd yn mynd i orfod ei roi ar waith. Oherwydd wedyn nid yn unig maen nhw'n teimlo bod rhywun yn gwrando arnyn nhw, mae eu pryderon yn cael eu clywed a gobeithio yr eir i'r afael â nhw, oherwydd yn aml ar gyfer ysgolion rydyn ni eisiau i chi wybod, fel athrawon dosbarth, rydych chi eisiau'r penodoldeb hwnnw. Rydych chi eisiau'r manylder hwnnw. Rydych chi am i'r map trywydd gael ei egluro os dymunwch, tra gall polisi yn aml, edrych ar lefel uwch ar draws y wlad, ac edrych ar y mathau cyffredinol o syniadau a chynllunio strategol. Ac felly gyda chael pobl i gymryd rhan yno

oddi wrthi, yr wyneb sialc, felly rydyn ni'n eu galw, rydych chi'n gwybod eu bod nhw, dywedwch, wel, beth mae hyn yn edrych fel? Sut y bydd hyn yn gweithio mewn ysgolion? Edrychwch, dyma'r realiti rydyn ni'n delio â hi. Rydych chi'n gwybod, athrawon uwchradd - rydyn ni'n delio â 120 o fyfyrwyr y dydd trwy newid dosbarthiadau. Sut allwn ni roi hyn ar waith o bosibl. Felly mae yna brofion realiti yn aml gydag ef. Ac mae hefyd wedyn yn dylanwadu ar ba ddysgu proffesiynol sydd ei angen, lle mae angen i ni roi adnoddau.

Mewn gwirionedd un wers allweddol y gwrandawyd arni y llynedd oedd bod y weinidogaeth wedi'i harafu gan flwyddyn arall oherwydd pryderon am lwythi gwaith athrawon, cyfradd y newid, ac rydych chi'n gwybod, fel chi, rydyn ni wedi bod trwy'r pandemig Covid, heb gael ein heffeithio mor wael â gwledydd eraill, ond yn sicr fe wnaeth i ni ailedrych ar ysgolion o ran gorfod addysgu ar-lein. Felly i lawer ar ddechrau'r cyfnod hwnnw, roedd hynny'n newid mawr. Nid oedd yr un peth ar gyfer perthnasoedd, roedd sefydlu adnoddau yn cymryd llawer o amser, yn fwy o straen, ac yna mynd ar drywydd myfyrwyr nad oeddent yn cymryd rhan. Ac yn aml roeddent yn faterion ecwiti o ran ddim meddu ar y feddalwedd, felly yna roedd yn ymwneud â rhedeg o gwmpas, cael gafael ar liniaduron ychwanegol a'u cludo i gartrefi, dod o hyd i amlapiau ar gyfer mynediad i fand eang, y mathau hynny o bethau. Felly roedd llawer o flinder, ac yn sicr mae dal i fod ychydig o flinder yn y gweithlu. Felly pan fyddwn ni, pan fyddwch chi'n cael eich diwygio, mae'n bwysig gwrando ac addasu,

oherwydd yna mae pobl yn teimlo bod pobl yn gwranddo arnyn nhw ac yn cael eu gwerthfawrogi. Ac rydych chi'n gwybod cyflymder y newid yn ogystal â'i faint.

Jennifer Farrar 22:49

Diolch. Mae hynny'n ddiddorol iawn. Mae yna un neu ddau o bwyntiau roeddwn i eisiau dychwelyd atynt. Felly fe wnaethoch chi sôn am hyn, y syniad hwn o ddysgu na ellir ei adael i siawns - efallai mai pwynt 2 ydoedd, rwy'n credu, pwynt 2. Ac yna rwy'n credu eich bod hefyd wedi sôn am y datblygiadau dysgu hyn yn cael eu datblygu. Nid wyf am fynd i ormod o fanylder ond efallai dim ond hyd at oddeutu'r lefel uchaf, sut mae'r rhain yn cael eu datblygu? Oherwydd bod y syniad hwn o ddilyniannau dysgu yn eithaf diddorol? Os ydych chi'n siarad am ddysgu na ellir ei adael i siawns, gallai hynny awgrymu bod canlyniadau cywir neu ffyrdd cywir o wneud pethau. Ac felly rwy'n meddwl yn ôl at yr hyn y soniasoch amdano am ysbryd y cwricwlwm yn gynharach a all gael dehongliad lleoledig. A yw hynny'n berthnasol yma gyda dilyniant? Neu a ydym yn sôn am lwybrau dilyniant o'r brig i lawr.

Jenny Poskitt 23:35

Rydych chi'n hollol iawn. Dyma le mae pethau'n dal i gael eu gweithio allan. Felly mae'n dal i fod yn waith ar fynd, ac mae tensiynau yno sydd, wyddoch chi, o ran nodi beth yw'r cysyniadau pwysig, wyddoch chi, mae yna ran ohono, rydyn ni'n cydnabod bod myfyrwyr yn Konga, rydyn ni'n eu galw nhw'n blant ifanc, ac yna mae pobl ifanc yn dysgu mewn gwahanol ffyrdd, maen nhw'n dod â phrofiadau bywyd gwahanol. Mae ganddyn nhw alluoedd gwahanol, nid galluoedd, ond gwahanol alluoedd i ddysgu mewn gwahanol ffyrdd a gwahanol bynciau ac ati. Felly mae'n edrych ar y cysyniadau hynny, os na fyddwch chi'n eu cael neu'n eu deall ar gam penodol, rydych chi o dan anfantais wrth ddysgu yn y dyfodol. Felly gallai fod mewn mathemateg, er enghraifft, cysyniad fel gwerth lle, o ddealltwriaeth, rydych chi'n gwybod y cannoedd, y degau, digidau sengl, ac ati. Os nad yw pobl yn deall hynny, yna maent yn cael trafferth gyda niferoedd mwy a materion mathemategol mwy soffistigedig.

Felly, maen nhw braidd yn ddadleuol. A dyma'r bylchau rydyn ni wedi sylwi arnyn nhw ar draws y sector. Felly, o ran gallu pobl i allu ysgrifennu ac ysgrifennu'n glir, i gydnabod gwahanol gynulleidfaedd, mythau sylfaenol a chysyniadau gwyddoniaeth. Felly, mae'n debyg na all fod yn fwy, fel arall byddem yn mynd i ormod o fanylder, ac mae hefyd yn dal i fod yn waith ar fynd. Mae tensiwn yno, a'r berthynas honno rhwng y cwricwlwm cenedlaethol ydyw, cael y cyfeiriad cyffredin hwnnw a'r bwriad trywydd cyffredin hwnnw. Er mwyn i unrhyw un, unrhyw fyfyrwr sy'n symud, rydych chi'n gwybod, oherwydd mae gennym boblogaeth eithaf symudol, felly os ydyn nhw'n symud o un ardal o'r wlad i'r llall, nad ydyn nhw o dan anfantais, a hefyd ein bod ni'n dal i fod mewn cytgorod â'r hyn sy'n digwydd yn rhyngwladol. Felly, y bwriad yw bod pobl yn dal i ddilyn y cwricwlwm hwnnw, gyda'r dewisiadau fel sut mae'n cael ei ddehongli o ran y math o bynciau neu gyd-destun. Ond mae disgwyl i chi addysgu, er enghraifft, egwyddorion cynaliadwyedd sydd, wyddoch chi, ymwybyddiaeth amgylcheddol, sut i gyd-dynnu'n dda ag eraill, mae'r rheini'n dal i fod yn gwbl hanfodol, ond gall sut mae'n gweithio yn eich cymuned fod yn wahanol. Ac efallai y byddwch chi'n ei wneud yng nghyd-destun clwb chwaraeon, gall fod ar y Marai, efallai y bydd, felly mae'n ymwneud â'i gyfieithu i gyd-destun dilys.

Ond mae yna rai tensiynau, Jen, oherwydd mae pobl yn dehongli'n wahanol, ac mae gan rai cymunedau fwy o bwyslais ar rai pethau. Felly gallwch chi ddychmygu pa mor wahanol ydyw. A maestrefi lle mae pobl yn fwy cyfoethog ac mae ganddynt ddyheadau ar gyfer galwedigaethau proffesiynol penodol o'u cymharu â chymuned wledig arall, lle nad wyf yn dweud nad oes ganddynt y dyheadau hynny, ond efallai eu bod yn fwy cydnaws â'r amgylchedd neu efallai fod ganddynt fwy o werth o gyfrannu at y gymuned, nid o reidrwydd llwybr gyrfa unigolyn.

Jennifer Farrar 26:50

lawn, mae hynny'n ddiddorol iawn. Ac ai'r llunwyr polisi yw'r rhai sy'n penderfynu ar y rhain, y cynnwys na ellir ei adael ar ôl? Neu a yw hynny'n cael ei benderfynu gan, dwi'n golygu, y Curriculum Voices Group? A ydynt yn ymwneud â hynny? Ydyn nhw'n helpu gyda hynny? Ac yna'r syniad hwn o sut ydyn ni'n penderfynu ar ddilyniant? Byddaf yn symud ymlaen o hyn, ond roeddwn i eisiau gofyn nawr.

Jenny Poskitt 27:13

Felly, o ran beth yw'r dysgu pwysig mewn llythrennedd, mae ganddynt is-grŵp arbennig, os hoffech chi. Mae rhai aelodau sydd hefyd ar y Curriculum Voices Group, ond mae'n grŵp cynghori llythrennedd arbennig sy'n cynnwys, wyddoch chi, ymchwilwyr o Seland Newydd sy'n enwog yn rhyngwladol. Er enghraifft, efallai eich bod wedi clywed am yr Athro emeritws James Chapman, sy'n adnabyddus yn y maes darllen llythrennedd - mae yn y grŵp. Ac yno hefyd gynrychiolwyr o brifysgolion eraill. Mae gennym hefyd bobl sy'n Te Reo Māori, i ddod â'r persbectif Māori hwnnw, ac yn enwedig o ran Te Reo Māori, beth mae'n ei olygu mewn llythrennedd a Māori. Mae gennym ddatblygwyr dysgu proffesiynol hefyd. Felly mae'n is-grŵp sy'n gweithio i gynghori'r Weinyddiaeth. Felly nid yw'r weinidogaeth, neu nid yw'r llunwyr polisi, yn gwneud hynny ar eu pennau eu hunain: fe'u cynghorir, ac maent yn gweithio'n agos gyda grŵp cynghori yn y maes hwnnw. Felly, er enghraifft, rwyf hefyd ar banel arbenigol Asesu'r Weinyddiaeth Addysg. Felly rydym yn ailysgrifennu fel datganiad sefyllfa ar bapur ar gyfer y weinidogaeth i arwain yr asesiad a fydd yn cael ei ymgorffori ar draws yr adnewyddiad cwricwlwm hwn. Mae gan bob un o'r meysydd hynny grŵp arbenigol, ac maen nhw bob amser yn cynnwys cymysgedd o ymchwilwyr, Te Reo Māori, a phobl sy'n huniaethu fel Māori, hefyd Pacifica, ac mae gennym bobl sy'n defnyddio ei haddysgu a hefyd y dysgu proffesiynol hwnnw. Felly, y cymysgedd hwnnw ydyw, a gobeithio, bod gennym y cysylltiad hwnnw rhwng yr hyn sydd ei angen ar lefel ysgol, yr ymchwil honno, a hefyd sut rydym ni'n mynd i gyrraedd yno o ran y gefnogaeth ddysgu broffesiynol.

Jennifer Farrar 29:10

Mae hynny'n swnio'n wirioneddol, a soniasoch am y gair ailadroddol hwnnw yn gynharach ac rwy'n credu y gallaf ddychmygu y byddai'r broses honno o fynd a dod rhwng gwahanol rannau o'r broses, heb ddweud wedi hynny, wel mai dyma'r ffordd iawn, bydd yn dal i fod, fel y dywedwch, yna mae'r lefel leol honno o ddehongliad pan fydd yn mynd i mewn i ysgolion. Diolch am hynny.

Jenny Poskitt 29:29

Ie, felly. O, un peth arall, Jen, yw bod y Weinyddiaeth Addysg, felly'r Curriculum Voices Group, rwy'n gwneud hyn yn fath ymbarél o grŵp. Mae'r Curriculum Voices Group yn derbyn adroddiadau gan bob un o'r is-grwpiau hynny, ac yna'n gallu gweld sut mae'n berthnasol ar draws y cwricwlwm. A rhan o'r rheswm pam ei fod yn ailadroddol yw y bydd yr hyn y mae'r grŵp llythrennedd yn ei benderfynu mewn gwirionedd yn cael dylanwad ar yr hyn sy'n digwydd ar gyfer asesu, a hefyd wedyn beth allai ddigwydd yn y meysydd cwricwlwm eraill. Felly mae angen cydlynu ar draws hynny, fel y mae wedi'i alinio ar draws y cwricwlwm cyfan.

Jennifer Farrar 30:02

Ie, diolch am hynny. Yn fras, felly, ac mae gennym y newid hwn - yr adnewyddiad hwn. Sut mae athrawon yn ymateb yn gyffredinol i'r math hwn o newid wrth weithredu a newidiadau, rydych chi'n dweud, mewn asesu sydd ar y gweill. Rwy'n gwybod nad yw gyda chi eto, ond efallai y gallech chi siarad am naill ai sut mae athrawon yn ymateb, neu'r hyn sy'n cael ei ddisgwyl o ran ymateb, ac efallai pa gefnogaeth sy'n cael ei chynnig. Gwn fod llawer o'ch gwaith wedi bod yn y maes hwn, felly byddai'n dda clywed am rywfaint o hynny hefyd.

Jenny Poskitt 30:36

Diolch. Edrychwch, mae'n gymysg. Felly o'r maes, gan athrawon, mae yna, ar hyn o bryd, ymdeimlad gwirioneddol o flinder o ddod trwy'r pandemig Covid, wyddoch chi. Mae yna ymdeimlad o lawer o newid yn digwydd gydag adnewyddu'r Cwricwlwm. Felly mae yna flinder, yn nau ystyr y gair oherwydd mae'r blinder hwnnw, cymaint o newid, mae'n ymdeimlad o gael eich llethu. Mae yna hefyd ymdeimlad o deimlo ychydig yn ddadleoledig mae'n debyg, oherwydd mae'r hyn maen nhw wedi'i wybod, y ffordd maen nhw wedi bod yn gwneud pethau, ar fin newid, ac mae hynny bob amser yn ein gorfodi i wneud pethau sy'n anghyfarwydd i ni, i wneud rhywbeth gwahanol. Mae yna ymdeimlad o bryder bob amser, ac felly mae angen cefnogaeth pan fyddwch chi'n gwneud y newid hwnnw i rywbeth

newydd a gwahanol. Felly mae cais am ragor o arweiniad, mwy o fanylion, fel y gallant weld sut olwg fydd arno a beth fydd yn ei olygu o ran ymarfer.

Ond oherwydd ei fod yn broses ailadroddol, nid yw'r manylder ar gyfer y cwricwlwm nesaf yno eto. Ac felly i rai athrawon, mae hynny'n eithaf rhwystredig, oherwydd pan fyddwch chi'n canolbwyntio'n ddwys yn yr ystafell ddosbarth am anghenion y myfyrwyr o'ch blaen, rydych chi eisiau'r manylder hwnnw, ond pan fyddwch chi mewn safle moethus fel fy un i neu fel ymchwilydd, gallwch chi gymryd cam yn ôl a gweld ledled y wlad, fel y gallwch weld ei bod yn bwysig i'r Weinyddiaeth Addysg gael y strategaeth hon yn iawn i gael y darlun ehangach, y cam dylunio yn gywir yn gyntaf cyn i chi ddechrau ychwanegu'r manylder hwnnw. Felly mae rhai ohono ychydig yn ailadroddol, mewn rhai ffyrdd, wyddoch chi, yn y manylion y mae'r maglau, fel maen nhw'n ei ddweud. Nid ydych chi'n gwybod beth fydd canlyniad y polisi nes y gallwch weld y manylion. Felly, mae'n ailadroddol iawn.

Nawr i athrawon eraill, mae'n ennyn cyffro, oherwydd maen nhw wedi gweld y cwricwlwm presennol yn rhwystredig. Felly, maen nhw'n gyffrous o ran cael mwy o arweiniad a'r broses hyfforddi, oherwydd pan mae llawer o ddewis, mae yna ychydig o ansicrwydd hefyd. Mae mwy o gyfrifoldeb hefyd i ganfod beth sy'n briodol i'r myfyrwyr o'ch blaen. Ond mae yna ychydig o ansicrwydd hefyd - ydw i'n gwneud pethau'n iawn? Ydy'r athro i lawr y ffordd neu i lawr y coridor yn ei wneud yn well nag ydw i? Nid yw o reidrwydd yn beth cystadleuol - mae'n ymwneud â gwneud y gorau y gallwch. A fy athroniaeth yw bod angen cronfa, fel rydyn ni'n ei alw, ar bobl, neu fasedged o strategaethau ac maen nhw angen gwybod, oherwydd bod y myfyrwyr yn dysgu mor wahanol. Ac felly mae angen ymateb gwahanol arnoch chi mewn ffordd wahanol.

Ond beth mae hynny'n ei olygu, felly yw, mae'n alw enfawr ar athrawon, oherwydd mae angen gwybodaeth gynnwys arnoch chi. Felly mae angen i chi ddeall, er enghraifft - os ydym yn mynd i mewn i wyddoniaeth - mae angen i chi ddeall bioleg, ffiseg, cemeg, ac ati. Hyd yn oed addysgu, wyddoch chi, yn y cynradd, mae angen i chi ddeall beth sydd wedi'i gynnwys yn y cwricwlwm, a beth fydd y camau nesaf. Mae angen i ni ddeall sut mae myfyrwyr yn dysgu, ac mae angen i ni ddeall am addysgeg. Mae angen i ni ddeall ein myfyrwyr o'n blaenau ni, ein cymuned, ac yna sut ydyn ni'n eu hasesu'n briodol. Felly dyna 5/6 peth yr

ydydym yn tynnu arnynt. Ar yr union foment hon, gyda'r myfyriwr o'n blaenau ni, cwestiynu sydd ei angen, ac mae angen i ni dynnu ar draws yr ystod honno o wybodaeth i ymateb. Ac yna rydych chi'n ymateb i fyfyrwr yn rhywle arall wrth addasu'r cyflymder a'r amseriad i gadw rheolaeth ystafell ddosbarth, ond hefyd i gadw'r cymhelliant hwnnw i fynd a'i addasu ar gyfer ble mae eu dealltwriaeth. Mae'n golygu, felly, ein bod ni mewn cyfnod lle mae angen rhoi llawer o amser ac ymdrech i'r dysgu proffesiynol hwnnw fel bod pobl yn deall, felly beth sy'n wahanol i'r hyn rydyn ni wedi bod yn ei wneud o'r blaen? Sut mae'n edrych yn wahanol? Pa gymorth bydd gen i i'w ddefnyddio fel fy mod yn gallu ei fodelu a chael rhywfaint o adborth amdano, dim ond i'm helpu i gyrraedd yno? Sut alla i weld pobl yn ei wneud mewn gwahanol ffyrdd? Ac yna sut allaf ei addasu? Felly mae'n ymdeimlad o ddarganfod beth yw'r anghenion, ac ymrwymiad i ddysgu proffesiynol parhaus ac ati.

Felly, wyddoch chi, rydych chi'n cwestiynu sut mae pobl yn teimlo amdano? Mae yna amrywiaeth, rhai sy'n teimlo ychydig o ofn, ansicrwydd a blinder, i'r bobl sy'n gyffrous iawn oherwydd eu bod yn gyffrous i gael dysgu newydd. Oherwydd os ydym ni, wyddoch chi - i mi, addysgu - a dyma'r darn cyffrous am addysg - rydyn ni bob amser yn dysgu. Mae rhywbeth newydd bob amser; onglau newydd, safbwyntiau newydd. Ond i rai, mae hynny'n rhwystredig oherwydd mae angen i chi gyrraedd yno. Ond y daith sy'n gyffrous a bod yn barod i addasu, felly byddwch yn agored ac yn hyblyg a byddwch yn addasadwy. Ac rwy'n credu mai'r rhain yw'r sgiliau y mae angen i ni rymuso athrawon â nhw. Ond mae'n hawdd gwneud hynny pan fydd gennych hinsawdd o ddiogelwch a chefnogaeth, ond os ydych chi mewn hinsawdd, ac mae gennym ni rai meysydd, lle, wyddoch chi, rydych chi wedi cael eich beirniadu a disgwylir i'r cyfryngau, athrawon ac ysgolion drwsio a mynd i'r afael â holl ddrygau cymdeithas, wyddoch chi, mae cymaint o ddisgwyliadau ar athrawon y gall fod yn flinedig.

Rwy'n credu mai peth o'r her i ni yw gwerthfawrogi pobl, gwerthfawrogi ein myfyrwyr, gwerthfawrogi ein hathrawon fel ein bod mewn amgylchedd mwy diogel, fel y gwyddom ar gyfer dysgu, fel y gallwn gymryd y gweddill a chael ein cefnogi pan fyddwn yn gwneud rhywbeth newydd ac addasu. Felly mae'r Weinyddiaeth addysg yn ymwybodol o hynny, ond yn aml nid yw athrawon yn sylweddoli hynny. Ac rydym ni, trwy ymuno â, fel y dywedais, yr holl grwpiau gwahanol hyn sydd â chymhwyster Seland Newydd, awdurdod ochr yn ochr â

hynny, a thrafodaethau gydag arbenigwyr asesu, yr holl undebau gwahanol, ac ati. Oherwydd pan fydd gennym y cyfathrebu a'r cydweithio hwnnw, gallwn ddeall o wahanol safbwyntiau pobl - yr hyn sydd ei angen arnynt, beth nad ydynt yn deall, y wybodaeth sydd ei hangen arnynt, ond hefyd deall yr hyn y mae pobl eraill y maent yn adrodd iddynt, neu sy'n adrodd iddyn nhw, yn ei angen. Felly, dyma lle gallwn gwrdd gyda'n gilydd fel y gallwn rannu'r dealltwriaethau hynny, ac rydym yn sylweddoli pa mor anodd yw eu rolau a sut y gallwn gefnogi ein gilydd.

Jennifer Farrar 36:51

A fyddech chi'n dweud wedyn, felly, pan fyddwn ni'n siarad am, wyddoch chi, fe wnaethoch chi sôn am hyn, yr anghenion a'r dysgu proffesiynol, gan greu lleoedd diogelwch a chefnogaeth. A thybed, i bobl, a oes gan ddysgu proffesiynol, efallai, arwyddocâd o fath penodol o ddysgu? Wyddoch chi, y math hwnnw o eistedd gorfodol yn Neuadd y Cynulliad, ac rydw i'n bod ychydig yn gellweirus, ond o'r hyn rydych chi'n ei ddisgrifio, mae dysgu proffesiynol o bosibl yn rhywbeth sy'n set gyfoethog o brofiadau nad ydych chi efallai'n eu labelu fel dysgu proffesiynol. Os ydych chi'n siarad am ddeialog gydag asiantaethau cymwysterau, neu gyda chymunedau, sut mae'r dysgu proffesiynol hwn yn cael ei fframio yn y cyd-destun hwn i chi?

Jenny Poskitt 37:30

Wel, mae dysgu proffesiynol yn cwmpasu ystod o bethau, Jen. Fel y dywedaso, y siarad mwy ffurfiol sydd wedi bod, wyddoch chi, y model hyn, ond ar adegau mae'n dal i fod ei angen oherwydd ei fod yn effeithlon iawn. Gallwch gyrchu llawer o bobl, ac yn enwedig os mai dim ond rhywfaint o wybodaeth sydd ei hangen arnoch a chael y cyd-destun ohoni. Ond rydyn ni'n gwybod, ar gyfer dysgu dwfn, yr ymchwil sydd wedi'i wneud yn Seland Newydd, ac yn rhyngwladol, mae newid dwfn yn cymryd amser, a'r darnau allweddol iawn yw'r sgysiau, y ddeialog honno, yn enwedig gyda chydweithwyr eraill sy'n edrych ar, oherwydd nid yw'n ymwneud yn unig â dysgu hynny felly pam mae angen i ni newid o ran beth sydd angen i ni ei wneud yn wahanol? Ac yna, yn aml, mae'n ymwneud â'r sut a chael sgysiau a rhannu, gweld beth mae eraill yn ei wneud. Felly arsylwi mewn ystafelloedd dosbarth, cael

eich cynghorwyr dysgu proffesiynol. Beth am fodelu rhai arferion, cael sgysiau, hyfforddi hyfforddwr ar yr ochr? Felly mae'n gyfuniad ohono, ond hefyd mae modiwlau ar-lein yn wirioneddol effeithlon. Mae gennym fwy o ddefnydd i hynny, wrth gwrs, yn oes Covid, a harddwch hynny yw, dyma pryd mae ei angen arnoch chi. Yr amseriad ydyw. Felly mae'n adeiladu ar yr egwyddorion dysgu oedolion hynny o ddewis - o fod yn ymarferol iawn pan fydd ei angen arnoch. Mae galw amdano. Mae'n datrys problemau ac i fod yn benodol iawn ar hyn o bryd, dyma'r hyn sydd ei angen arnaf. Felly mae'n cael mynediad at, wyddoch chi, ystod o adnoddau ar-lein ond hefyd rydych yn gwybod y gallwch chi gael sgysiau gyda chydweithwyr eraill, eich cyfoedion, ac yn enwedig yng nghyd-destun yr ysgol, oherwydd, wyddoch chi, rydyn ni ynddo gyda'n gilydd gydag amodau penodedig sydd gennym a lle gallwch chi gael y sgysiau parhaus hynny mewn siawns i arsylwi neu rannu adnoddau.

Ond mae hefyd yn ymwneud â chael rhwydweithiau y tu hwnt i ysgolion. Mae gennym, er enghraifft, gymdeithasau pwnc - mae'n debyg bod gennych chi rai hefyd - lle gallwch ddysgu gan eraill sydd â diddordeb ac angerdd mawr fel sydd gennych chi hefyd, mewn addysg gorfforol lle gallwch rannu syniadau. Mae gennym, wyddoch chi, dudalennau Facebook athrawon, ystod gyfan, felly unwaith eto, mae'n union fel gyda'n myfyrwyr fel rhai sydd ag ystod eang o wahanol ffyrdd o ddysgu - cymysgedd o ffurfiol ac anffurfiol, ac, wrth gwrs, rydw i mewn Prifysgol, rydyn ni'n annog pobl i wneud cymwysterau pellach a chysiau byr, ac ati i ddyfnhau dysgu os ydyn nhw wir eisiau, yn y ffyrdd mwy ysgolheigaidd, theori ddyfnach, gwybodaeth ysgol, ac ati y gallant dynnu arnynt yn yr ystafell ddsbarth.

Jennifer Farrar 40:07

Diolch am hynny. Ac mae hynny'n fy nghysylltu â'r cwestiwn nesaf yr wyf am ei ofyn ichi am sut ydyn ni'n grymuso athrawon i ddod, yn yr hyn rydych chi wedi'i ddisgrifio fel dylanwadwyr polisi a deddfwyr eu hunain. Fe wnaethon ni siarad amdany'n nhw, wyddoch chi, gallant fod yn gysylltwyr o ran gwneud hynny... Felly fe wnaethoch chi ddisgrifio, sut ydyn ni'n gwneud i bolisiau ddod yn realiti byw? Felly tybed a allech chi efallai siarad yn y gofod hwnnw, am eiliad am sut, ac fel gwnaethoch chi sôn, dysgu proffesiynol, neilltuo amseroedd ar gyfer eich dysgu eich hun a'r trafodaethau pwerus hyn. Beth arall allwn ni ei wneud i rymuso athrawon i ddod yn deddfwyr neu'n ddylanwadwyr polisi ar lawr gwlad?

Jenny Poskitt 40:48

Felly yn gyntaf, ar y lefel uchel. Rwy'n credu'n fawr mewn cyfathrebu a chysylltiadau ar draws y sector felly fel rydych chi wedi dweud, rwy'n siarad am y llunwyr polisi. Felly, er ei fod yn dechnegol, mae'r gwleidyddion yn datgan polisi, a'r Weinyddiaeth Addysg yw'r gweision cyhoeddus sy'n ei roi ar waith. Ond at y bwriadau a'r dibenion hyn byddwn yn rhoi'r Weinyddiaeth Addysg fel y llunwyr polisi, ac yna bydd gennym grŵp arall o'r enw'r dylanwadwyr polisi sef yr ymchwilyr, y datblygwyr dysgu proffesiynol, asiantaethau addysgol fel, ar gyfer Seland Newydd, yr... neu i chi, yr arolygiaeth fyddai hi; yr ymgynghorwyr preifat fyddai hi, ac mewn ymgynghorwyr a ariennir yn gyhoeddus a meysydd pwnc, ac ati. Ac yna mae gennych y ddeddf deddfwyr polisi, fel y'i gelwir, y bobl a'r ysgolion, y sector ysgolion.

Ac felly byddwch chi wedi gweld trwof o'r hyn rydw i wedi'i ddisgrifio hyd yn hyn yn y cyfweliad, y cryfder, yn sicr yn Seland Newydd ac mewn cenedl fach lle nad ydym yn taro'r haen Ffederal honno, yw pwysigrwydd dod at ein gilydd - cael y cysylltiad hwnnw rhwng y gwneuthurwyr polisi, dylanwadwyr polisi a deddfwyr polisi am sawl rheswm. Oherwydd yna mae gennych chi'r neges a rennir, oherwydd yn rhy aml, os daw neges o'r brig i lawr gan y llunwyr polisi yn dweud, rydyn ni'n gwneud hyn mewn ysgolion, a dywedir wrthyich chi i wneud hynny, wel, fel y mae bydd rhai ohonom yn gwrthsefyll. Mae rhai ohonom yn cydymffurfio, ond nid ydym yn deall o reidrwydd y pam, ac yn aml mae proses o'r hyn y byddaf yn ei alw'n hel straeon (Chinese Whispers) - erbyn iddo gyrraedd ni rydym wedi camddeall, neu mae'r neges yn cael ei newid, ac nid ydym yn ei gweithredu sut y bwriadwyd, na'r ffordd a fwriadwyd, oherwydd nid ydym yn deall y pam ac na chawsom y neges yn uniongyrchol. Serch hynny, pan allwn ni gael, a phan fydd gennych boblogaethau bach fel Seland Newydd hyd at 5 miliwn, mae'n hawdd cael y gwahanol sectorau hynny at ei gilydd mewn un ystafell a chael y sgysiau hynny a dealltwriaeth ar y cyd. Ac yna, gall y bobl hynny yn yr ystafell honno fynd allan i'w hardaloedd penodol a rhannu'r neges, a hefyd gallant ddod â'r syniadau yn ôl i mewn yn hawdd. Felly, mae gennych y cyfathrebu dwyffordd yn digwydd yn hawdd. Ac felly, a'r rheswm fel y dywedaf, oherwydd yna mae

gennych eglurder ynghylch pam - mae gennych fwy o eglurder ar yr hyn rydych chi'n ei wneud a sut rydych chi'n ei wneud.

Felly, beth mae hynny'n ei olygu ar lefel ysgol? Mae'n golygu math tebyg o beth. Mae'n rhaid dweud mewn gwirionedd, gan yr athrawon, gan y myfyrwyr, gan y gymuned, gyda'r arweinwyr. Felly arweinwyr y tîm a'r brif ddealltwriaeth, a hefyd bod â chysylltiadau ag ysgolion eraill. Felly gallwch chi... does dim rhaid i ni i gyd ailddyfeisio'r olwyn. Gallwn rannu hyn. Ac yn aml mae'n ymwneud â chael, rydych chi'n gwybod pa mor anodd yw hi, os oes gennych chi ddarn gwag o bapur, ond os oes rhai syniadau ar y papur hwnnw, yna mae'n sbarduno syniadau pellach, neu yna rydych chi'n eu haddasu neu'n eu mabwysiadu, ac mae'r un math o beth yn wir mewn ysgolion, ac ati. Os oes gennym ychydig o syniadau i ddechrau, yna mae'n sbarduno rhagor o syniadau, ac rydym yn eu rhannu. Oherwydd, wyddoch chi, mae gen i gred fawr, yn unigol gallwn wneud ychydig, ond gyda'n gilydd, gallwn wneud llawer oherwydd ein bod yn tynnu ar yr ystod o sgiliau, gwybodaeth a phrofiadau sydd gennym i gyd ac rydym yn elwa ohono.

Felly mae ar y lefel ysgol honno, y mathau mwy ymarferol o bethau yn y mathau o bethau o ddydd i ddydd, ond lle mae'n gymysgedd o ddull o'r gwaelod i fyny, ac o'r brig i lawr, dyna lle mae'n ymddangos i fod yn gweithio orau. Os yw mewn un cyfeiriad neu'r llall, mae yna broblemau bob amser. Os caiff ei orfodi, yn enwedig mewn cymdeithasau democrataidd, pe bai'n cael ei orfodi o'r brig, bydd rhai bob amser yn gwrthsefyll oherwydd nad ydyn nhw'n deall. Ac mewn gwirionedd, nid yw'n berthnasol i bob pwrpas, efallai ei fod yn amlwg yn anghywir yng nghyd-destun yr hyn y gofynnwyd i'w wneud. Os yw'n dod o'r gwaelod i fyny, yna nid oes gennych yr adnoddau, y cyfeiriad polisi - nid oes yr un cyfeiriad. Mae fel haid o hwyaid yn mynd i bob math o gyfeiriadau gwahanol, ond os ydym yn hedfan gyda'n gilydd, mae gennym y cryfder a'r amddiffyniad. Felly dyna pam rydw i, rwy'n credu, wrth gael y sgysiau hynny, y rhai ailadroddol... o'r gwaelod i fyny. Mae'n ddrwg gen i, o'r gwaelod i fyny ac o'r brig i lawr felly rydym yn cymysgu gyda'n gilydd, ac rydym yn elwa o'r cymysgedd hwnnw o ymchwil, ymarfer, polisi. Ac yn bendant dyma sydd wedi gweithio yn Seland Newydd.

Ac felly pan fyddwch wedi ysgrifennu am y bylchau hyn mewn gweithredu, ai hynny rydych yn ei olygu pan fyddwch wedi cael naill ai gormod o ddull o'r brig i lawr neu ormod o'r gwaelod i fyny? Mae yna fylchau sydd wedyn yn arwain at bethau i fethu.

Jenny Poskitt 45:31

Maen nhw'n gwneud hynny oherwydd nad oes gennych chi'r ddealltwriaeth honno. Ac nid oes gennych, wyddoch chi, y gefnogaeth na'r berchnogaeth, oherwydd nad ydych chi'n deall pam ei fod felly? Dydych chi ddim yn gweld pwysigrwydd y peth? Y peth arall hefyd - pan fydd gennych yr holl bobl hynny ynghlwm wrth y peth, mae dealltwriaeth o'r angen am ragor o amser, penderfynu ar ba gyflymder i fynd, a'r adnoddau penodol y gallai fod eu hangen, ond, os mai dim ond un ochr sydd gennych neu'r elfen hynny o benderfynu, wyddoch chi, mae'r llunwyr polisi yn aml eisiau i bethau gael eu gwneud ar unwaith, oherwydd eu bod o dan bwysau aruthrol. Gwleidyddion, wyddoch chi, mae canlyniad yr etholiad nesaf yn ddibynol ar p'un a roddwyd polisi ar waith, a pha mor dda, neu pa mor dda y mae'n cael ei weld, nid pa mor dda y mae'n cael ei wneud o reidrwydd. Ac felly mae yna frys.

Ac yna mae gennych chi'r tensiwn - mae angen amser ar ymchwilyr i fyfyrion, meddwl a chael y dystiolaeth cyn iddynt symud, ac yna mae gennych yr athrawon yn y canol lle mae gennych yr uniongyrchedd o orfod delio â'r myfyrwyr o'ch blaen chi a'r rhieni - ac felly, wyddoch chi, rhoi'r arweiniad i ni a rhoi'r adnoddau i ni. Felly rydyn ni'n gwybod bod pob un o'r 3 o'r rheini ynghlwm â'r peth. Maent yn deall, a gallant naill ai frysio un ochr neu arafu un arall fel ein bod ni'n cael ansawdd.

Jennifer Farrar 46:37

Ie, rwy'n hoffi hynny. Mae'n swnio'n eithaf dirdynol, onid ydyw - yr holl rannau symudol gwahanol hyn. Diolch i chi, Jenny, a gall fod -

Jenny Poskitt 46:45

Mae'n ddrwg gen i, dim ond un peth arall. Ond, pan fydd gennych boblogaeth fach, mae pobl yn adnabod ei gilydd, rydych chi'n gwybod, mae'n gymuned gymharol fach, er enghraifft neu'n asesiad addysgol. Mi wna i roi enghraifft fer, ddoe yr oeddwn mewn symposiwm gan y New Zealand Qualification Authority lle yr oedd 100

o bobl ar-lein, a nifer tebyg yno yn yr ystafell, yn ôl pob tebyg. Ac unwaith eto, roedd pobl wahanol o ar draws y sector yno. Ond oherwydd ein bod ni - mae'n ymwneud â'r ffaith po fwyaf yr ydych chi'n dod i adnabod eich gilydd ac felly mae'r ymddiriedaeth yno. Felly dyna bwynt arall rydw i eisiau ei wneud - yr ymddiriedaeth a deall ein gilydd. Felly rydych chi'n gwrando - does dim rhaid i chi chwarae'r gemau o brofi eich hun, neu unrhyw beth, wyddoch chi, o ran bod ganddyn nhw hygrededd, felly gall y drafodaeth fynd at wraidd y mater. Felly am ddoe, yr oedd yn ymwneud â beth

oedd effaith deallusrwydd artiffisial ar asesu. Ac felly, wyddoch chi, mae yna ewyllys da iawn ar y cyd i weithio gyda'n gilydd ar sut y gallem fynd i'r afael â hyn er budd myfyrwyr ac asesu.

Felly rydw i eisiau gwneud pwynt hwnnw ynghylch perthnasoedd dynol, o wybod ac adeiladu'r ymddiriedaeth honno, y parch hwnnw, ond hefyd eich bod chi'n gwybod pan fyddwch chi'n adnabod eich gilydd, gallwch chi ddweud, arhoswch eiliad Jenny, wyddoch chi, a ydych chi wedi meddwl am y persbectif hwn? Mae ongl arall yma. Oherwydd bod gennych yr ymddiriedaeth, a gallwch chi ei wneud heb risg, wyddoch chi, y risg wleidyddol, neu heb fod angen y dewrder i wneud hynny. Diolch i chi, Jenny.

Jennifer Farrar 48:05

Na, diolch i chi. Felly rwy'n credu mai'r hyn rydw i'n ei gael o'r hyn rydych chi'n ei ddweud yw'r syniad hwn o sicrhau mai'r ffordd rydych chi'n ceisio deddfu mewn newid yw sicrhau bod gan y perthnasoedd dynol amser a lle i ffynnu, cysylltu a meithrin perthnasoedd. Ac mae hynny, fel yr ydych eisoes wedi dweud hefyd, yn dipyn o her pan mae llwyth o bobl eraill, rhannau symudol eraill, ond mae'n rhywbeth sy'n adeiladu'r amser hwnnw, ac mae'n ymddangos i fod mor bwysig. Fel math o gwestiwn terfynol, felly, mewn gwirionedd, i feddwl am dynnu o'ch ymchwil neu unrhyw beth arall sy'n berthnasol yn eich barn chi - pa

wersi eraill ydych chi'n meddwl y gallem, neu sy'n ystyrlon o'ch gwaith gyda Seland Newydd, y gallem, eu rhannu â chydweithwyr yng Nghymru o ran yr hyn y gallent ei ddisgwyl o gyfnod mor ddwys o newid a diwygio cwricwlwm.

Jenny Poskitt 48:54

lawn. Disgwylwch nad yw'n mynd i fod yn hawdd. Fe wyddoch chi, bydd cymhlethdodau. Bydd lluosogrwydd o safbwyntiau, ac nid un safbwynt yn unig. Ac mewn gwirionedd, mae'r broses yr un mor bwysig i'r daith ag y mae'r cynnyrch terfynol. Oherwydd os yw pobl yn teimlo fel bod pobl yn gwrando arnynt, eu bod wedi cael eu clywed, a'ch bod chi o leiaf wedi gwrando ar rai o'u pryderon, ond gobeithio y bydd rhai ohonynt wedi'u datrys, yna maent yn fwy parod i fynd gyda pha bynnag newid yn cael ei weithredu. Hynny yw, cawsom brofiad ychydig flynyddoedd yn ôl pan osodwyd safonau cenedlaethol, ac roedd o ymgyrch etholiad, wyddoch chi. Ac fe'i gwnaed mewn cyfnod cywasgedig iawn o amser, ac felly beth ddigwyddodd yno?

Felly'r gwaethaf y gallwch chi ei wneud yw gwneud rhywbeth yn gyflym a'i orfodi heb fawr o ymgynghori, oherwydd yna bydd pobl yn ei wrthwynebu ac na fyddant yn ei wneud. A byddan nhw naill ai, wyddoch chi, yn ei wrthwynebu yn gyhoeddus, neu ni fyddant yn ei wneud ym mhreifatrwydd eu hystafelloedd dosbarth neu ysgolion eu hunain. Felly os ydym am gael y newid dwfn, mae'n ymwneud â gwybod y bydd yn cymryd amser, ac na fydd pawb yn ymuno â ni, ond cyhyd â bod gennym y rhan fwyaf o bobl yn ymuno â ni a'u bod yn deall pam ac yn credu - os oes cred bod hyn wedi'i fwriadu er lles ein dysgwyr a'u hathrawon, a bod gennym ddolenni adborth lle nad yw pethau'n hollol fel yr oeddem yn disgwyl, y gallwn fwydo'r wybodaeth honno neu gyfathrebu hynny ar draws y gwahanol haenau a bod â pharodrwydd, awydd i fod yn agored i dderbyn yr adborth hwnnw, a lle bo'n briodol, a phryd y mae'n bosibl, i wneud rhywbeth am y peth i addasu, yna yr wyf yn meddwl ein bod yn synhwyrol.

Oherwydd, mae addysg bob amser yn newid. Byddwn yn gweithio'n galed iawn i'w gael mor gywir ag y gallwn am y tro, ond rydych chi'n gwybod bod y byd yn newid yn gyflym, ac ymhen 2 neu 3 blynedd bydd yn wahanol. Felly gadewch i ni beidio ag ymdrechu...ceisio ymdrechu am berffeithrwydd: gadewch i ni geisio am ragoriaeth. Trwy wneud y gorau y

gallwn, y gorau y gallwn ei wneud, trwy feithrin y perthnasoedd parchus hynny a thynnu ar y wybodaeth orau y gallwn o bob rhan o'r gwahanol sectorau. Felly dyna'r negeseuon mawr y byddwn i'n eu rhoi. Diolch.

Jennifer Farrar 51:22

Diolch i chi, Jenny, ac rwy'n credu mai'r hyn a fyddai'n ddefnyddiol iawn fydd os gallwn efallai gymryd rhai o'r papurau rydw i wedi bod yn cyfeirio atynt, ychydig o'ch gwaith, a gallwn eu rhannu â chydweithwyr fel y gallant gael golwg ar eich gwaith hefyd. Felly diolch yn fawr iawn, iawn am eich amser, ac am y sgwrs wych hon. Rwy'n credu hefyd, rydyn ni'n mynd i gynnig cyfle i bobl sy'n gwranddo ar hyn bostio rhai cwestiynau i ddod yn ôl atoch chi. Ac wrth gwrs, gallwn, os yw hynny'n iawn gyda chi, ofyn i chi trwy e-bost a hwyluso rhai ymatebion ar ryw adeg.

Ond diolch yn fawr iawn, a hoffwn ddod â phethau i ben nawr, ond rydw i wir yn gwerthfawrogi'ch holl amser, eich doethineb a'ch mewnwelediadau, ac mae wedi bod yn ddiddorol clywed am y ffordd y mae pethau yn Seland Newydd a'r newidiadau sydd ar waith, a hefyd, rwy'n credu, mae'n galonogol iawn synhwyro bod ymdeimlad bod Cymru a Seland Newydd, yn symud i gyfeiriadau tebyg ac amseroedd tebyg ac yn mynd trwy brofiadau tebyg. Felly diolch unwaith eto, Jenny.

Jenny Poskitt 52:35

Diolch, a phob dymuniad da am y diwygiadau. Edrychaf ymlaen at ddarllen amdanynt. Diolch. Diolch.

.